

Szegedi Ítéltábla

Az ügy száma:

Pf.II.20.291/2021/7. szám

A felperes:

(felperes neve) ((felperes címe).)

A felperes meghatalmazott jogi képviselője:

Dr. Kecskés Ákos ügyvéd ((ügyvéd címe).)

Az I. rendű alperes:

(I.r. alperes neve) Szerkesztőség

A II. rendű alperes:

(II. r. alperes neve). ((II. r. alperes címe).)

Az I-II. rendű alperesek meghatalmazott jogi képviselője:

Balsai Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. ifj. Balsai István ügyvéd; ügyvédi iroda címe)

A per tárgya:

Sajtó-helyreigazítás

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Szegedi Törvényszék, 13.P.20.625/2021/13.

A fellebbezést benyújtó fél:

I-II. rendű alperesek, 13.P.20.625/2021/16.; 17.

Í T É L E T

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, a megfellebbezett rendelkezéseit **megváltoztatja** és a keresetet elutasítja.

Mellőzi a II. rendű alperes elsőfokú perköltség és eljárási illeték fizetésére kötelezését.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg a Magyar Államnak az állami adóhatóság felhívására 84 000 (nyolcvannégyezer) Ft első- és másodfokú eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

A tényállás

[1] A II. r. alperes az I. r. alperes által szerkesztett (internetes portál címe) internetes portálon megjelenő sajtótermékért szerkesztői felelősséget viselő gazdasági társaság.

[2] (település neve) Megyei Jogú Város Önkormányzata 2019 év elején létrehozta a (időszaki lap neve) című időszaki lapot, amelynek szerkesztőbizottsági tagjait a közgyűlés választotta meg. A lapban megjelenő cikkek témáját, tartalmát illetően kezdettől fogva viták voltak a szerkesztőbizottsági tagok között. A szerkesztőbizottság elnöke, (elnök neve) és (személy 1. neve) azt az álláspontot képviselték, hogy a lap legyen politikamentes, és a lakosságot érdeklő városi eseményekről, rendezvényekről adjon tárgyilagos tudósítást, míg más bizottsági tagok politikai véleményeket is tükröző írások megjelentetését szorgalmazták. A szerkesztőbizottság 2019. március 25-i ülését követően – amely ülésen többek között részt vett a felperes, (személy 1. neve), (elnök neve) és (személy 2. neve) –, az ülésről távozóban a felperes (személy 1. neve)ral beszélgetett, majd (személy 1. neve) és (elnök neve) egy autóval távoztak a szerkesztőbizottsági üléseknek helyt adó polgármesteri hivatalból. (személy 1. neve) a személyautóban az alábbi kijelentést tette: "megfenyegetett a lányommal", majd hazatérve elpanaszolta a lányának, (személy 1. neve leányának)nak, hogy a szerkesztőbizottsági ülés után megfenyegette őt a felperes azzal, hogy ha nem mond le a szerkesztőbizottsági tagságáról neki ((személy 1. neve leányának)nak) baja eshet.

[3] Az I. rendű alperes az általa szerkesztett internetes portálon 2021. március 19-én közzétette (személy 1. neve leánya) "(felperes neve) elképzelni sem tudja, hogy valakinek szilárd értékrendje legyen" című írását, amely az alábbi, a felperes által sérelmezett közlést tartalmazza:

[4] "Viszont az emlékezetébe idézném azt a jelentet, amikor a korábban megjelent (időszaki lap neve) című lap szerkesztősi ülése után éppen maga volt az, aki megfenyegette apámat azzal, hogy amennyiben nem mond le a szerkesztőbizottsági tagságáról, nekem valami bajom eshet. Emlékszik ugye?".

[5] A felperes 2021. április 8. napján az alperesekhez helyreigazítási kérelmet küldött, amely kérelem az I. rendű alperestől 2021. április 26.án "nem kereste" jelzéssel érkezett vissza hozzá, míg a II. rendű alperes azt 2021. április 15. napján vette kézhez, az abban foglaltakat azonban nem teljesítette, a kérelemre nem adott választ.

A felperes keresete, I-II. rendű alperesek ellenkérelme

[6] A felperes keresetében kérte a bíróságot, kötelezze az I. rendű alperest, hogy az általa megjelöltek szerinti helyen, módon és időben jelentesse meg az alábbi helyreigazító közleményt.

"Helyreigazító közlemény:

Helyreigazítás: Valótlan-ságot állítottunk (felperes neve) polgármesterrel kapcsolatban.

A 2021. március 19. napján megjelent "(személy 1. neve leánya): (felperes neve) elképzelni sem tudja, hogy valakinek szilárd értékrendje legyen" című cikkünkben valótlanul állítottuk,

hogy (felperes neve) megfenyegette (személy 1. neve leánya) édesapját (személy 1. neve)t, hogy amennyiben nem mond le a (időszaki lap neve) című lap szerkesztőbizottsági tagságáról, akkor (személy 1. neve leányának)nak valamilyen baja eshet."

Ezzel szemben a valóság az, hogy (felperes neve) sosem fenyegette meg (személy 1. neve)t, hogy mondjon le a (időszaki lap neve) szerkesztőbizottságának tagságáról, mert amennyiben nem mond le, úgy lányának, (személy 1. neve leányának)nak valamilyen baja eshet."

(felperes neve)nek (személy 1. neve)ral régre visszanyúló szívélyes családi kapcsolata volt."

Kérte a II. rendű alperest a perköltsége megfizetésére kötelezni.

Jogállításként a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. tv. (a továbbiakban: Smtv.) 12. §-ára és a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 496. § (1) bekezdésére hivatkozott. Állította, a helyreigazítani kért közlések minden ténybeli alapot nélkülöző, valótlan tények híresztelése, ami megalapozza a sajtó-helyreigazítás iránti igényét.

[7] Az alperesek érdemi ellenkérelmükben a kereset elutasítását kérték. Állították, hogy a felperes a korábban megjelent (időszaki lap neve) című lap szerkesztőségi ülése után azt közölte (személy 1. neve)ral, hogy amennyiben nem mond le a szerkesztőbizottsági tagságáról, úgy a lányának baja eshet, következésképpen az általuk megjelentetett cikk valós tényállítást tartalmaz, így annak alapján sajtó-helyreigazításnak nincs helye.

Az elsőfokú bíróság ítélete és indokai

[8] Az elsőfokú bíróság ítéletében kötelezte az I. rendű alperest, hogy az általa szerkesztett (internetes portál címe)) internetes oldalon a 2021. március 19. napján közzétett (link címe) linken a keresetlevél beadásakor még elérhető „(személy 1. neve leánya): (felperes neve) elképzelni sem tudja, hogy valakinek szilárd értékrendje legyen” cikkel hasonló módon és terjedelemben, továbbá közvetett és/vagy közvetlen kommentár nélkül az ítélet jogerőre emelkedését követő 5 napon belül tegye közzé a (internetes portál címe) honlapon a következő helyreigazító közleményt (helyreigazítás) az eredeti, fentebb írt linken a cím alatt a lead (bevezető) felett közvetlenül (további kattintás nélkül) elérhető módon 30 napig, de legalább addig, amíg az eredeti kifogásolt cikk hozzáférhető, továbbá a (internetes portál címe) címlapján az úgynevezett főoldalon ((internetes portál címe)) "legfelül" vezető/kiemelt hírként egy hétfői napon legalább 13-14 óra között az alábbi helyreigazító közleményt:

A 2021. március 19. napján megjelent "(személy 1. neve leánya): (felperes neve) elképzelni sem tudja, hogy valakinek szilárd értékrendje legyen" című cikkünkben valótlanul állítottuk, hogy (felperes neve) megfenyegette (személy 1. neve leánya) édesapját (személy 1. neve)t, hogy amennyiben nem mond le a (időszaki lap neve) című lap szerkesztőbizottsági tagságáról, akkor (személy 1. neve leányának)nak valamilyen baja eshet." Ezzel szemben a valóság az, hogy (felperes neve) sosem fenyegette meg (személy 1. neve)t, hogy mondjon le a (időszaki lap neve) szerkesztőbizottságának tagságáról, mert amennyiben nem mond le, úgy a lányának (személy 1. neve leányának)nak valamilyen baja eshet."

Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Kötelezte a II. rendű alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 140 000 forint perköltséget. A feljegyzett 36 000 forint elsőfokú eljárási illetékből a felperest 10 000, míg a II. rendű alperes 26 000 forint állam javára való megfizetésére kötelezte.

[9] Ítélete indokolásában ismertette a perben kihallgatott (személy 1. neve), (személy 1. neve leánya) és (elnök neve) tanúvallomását, amelyeket egymással ellentmondónak ítélt a tekintetben, hogy a felperes mire kívánta rávenni (személy 1. neve)t, illetve hogy (elnök neve)

milyen módon szerzett tudomást (személy 1. neve) megfenyegetéséről. A tanúvallomások közötti eltéréseket értékelve arra következtetett, nem állapítható meg, hogy a sérelmezett tényállítás az I. rendű alperes honlapján megjelent módon elhangzott, megítélése szerint azok valóságát az alperesek bizonyítani nem tudták, ezért a sajtó-helyreigazításra irányuló keresetnek a jogsértés tekintetében helyt adott. Mellőzte annak közzétételét, hogy a felperesnek (személy 1. neve)ral régre visszanyúló szívélyes családi kapcsolata volt, miután az álláspontja szerint a helyreigazító közlemény kereteit meghaladta.

[10] A perköltség viseléséről a Pp. 83. § (2) bekezdése és 499. § (1) bekezdése alapján rendelkezett.

A fellebbezés és fellebbezési ellenkérelem

[11] Az elsőfokú bíróság ítélete elleni fellebbezésükben az alperesek annak megváltoztatását és a felperes keresetének elutasítását kérték. A másodfokú bíróságtól a Pp. 369. § (3) bekezdés a) és c) pontja szerinti felülbírálati jogkör gyakorlását kérték, jogszabálysértésként a Pp. 279. § (1) bekezdése, az Smtv. 12. §-a és a PK. 12. számú állásfoglalás rendelkezéseinek megsértésére hivatkoztak. Érvelésük szerint az elsőfokú bíróság a tényállást részben tévesen állapította meg, a bizonyítékokat okszerűtlenül mérlegelte, miután az ellentmondástól mentes tanúvallomások alapján bizonyítást nyert a cikkben foglaltak valóságtartalma. Állították, nem merült fel a perben olyan körülmény, amely (személy 1. neve)nak az igazmondási kötelezettség terhe mellett tett nyilatkozatát cáfolná, míg tanúvallomását erősítette (elnök neve) nyilatkozata, amelyet az elsőfokú bíróság elfogadott. Hangsúlyozták, (személy 1. neve)nak nem volt oka arra, hogy a perben ne mondjon igazat, azt a felperes sem állította. Lényegesnek ítélték, hogy (személy 2. neve) vallomása (személy 1. neve) nyilatkozatát nem cáfolta, míg (személy 1. neve leánya) előadása megerősítette az édesapja által elmondottakat. Álláspontjuk szerint a tanúvallomások alapján tényként állapítható meg, hogy a felperes rá kívánta venni (személy 1. neve)t arra, hogy az ő oldalára, a baloldal mellé álljon, s amikor ő ezt háritotta, a felperes a cikkben írt módon a lányával megfenyegette. Kifejtették, miután a fenyegetés ténye bizonyított, a PK. 12. sz. állásfoglalás 2. pontjában foglaltakból is kitűnően közömbös, hogy a felperes a baloldalra történő átállásra, vagy a szerkesztőbizottsági tagságról történő lemondásra kívánta rávenni (személy 1. neve)t.

[12] A felperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult. Kiemelte, az alperesek a perben nem bizonyították a cikkben foglalt közlés valóságtartalmát, az elsőfokú bíróság a bizonyítékok helyes mérlegelésével állapította meg a tényállást, annak módosítására, a bizonyítékok eltérő értékelésére nincs mód. Lényegesnek ítélte, hogy a sérelmezett beszélgetésnél (személy 1. neve leánya) nem volt jelent, információi kizárólag az édesapjától származtak. Egyetértett az elsőfokú bírósággal abban, hogy a tanúk vallomása között olyan lényeges ellentmondások voltak, amelyek feloldására nem került sor.

Az ítéltábla döntésének indokai

[13] A fellebbezés alapos.

[14] Az Smtv. 12. § (1) bekezdése szerint, ha valakiről bármely médiatartalomban valótlan tényt állítanak, híresztelnek, vagy vele kapcsolatban való tényeket hamis színben tüntetnek fel, követelheti olyan helyreigazító közlemény közzétételét, amelyből kitűnik, hogy a közlés mely tényállítása valótlan, illetve megalapozatlan, mely tényeket tüntet fel hamis színben és ehhez képest, melyek a való tények.

[15] Mindezek alapján helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a sajtó-helyreigazítás alapjául szolgáló jogsértés megvalósulhat tényállítással, továbbá a mástól szerzett értesülés továbbadásával, vagy híresztelésével, továbbá azt is, hogy a más személytől eredő nyilatkozat, kijelentés, értesülés valóságáért is felelősséggel tartozik a sajtó. Ugyancsak helyesen állapította meg, hogy a sajtóközlemény kifogásolt tényállításának valóságát a sajtószerv köteles bizonyítani akkor is, ha híven közli más személy tényállítását, nyilatkozatát, vagy átveszi más szerv (sajtószerv) közleményét (PK. 14. sz. állásfoglalás I. pont). Ennek megfelelően osztja az ítéltábla az elsőfokú bíróság álláspontját a tekintetben, hogy a jogvita elbírálása szempontjából annak van döntő jelentősége, az alperesek sikerrel bizonyították-e az általuk közzétett írás kifogásolt közlésének valóságát. Az elsőfokú bíróság e körben lefolytatta a szükséges bizonyítási eljárást, az általa feltárt bizonyítékok mérlegelésével, illetve az abból levont következtetésekkel azonban az ítéltábla nem ért egyet. Utal ezzel összefüggésben arra, nincs akadálya annak, hogy a másodfokú bíróság reformatórius jogköréből adódóan a fellebbezési (csatlakozó fellebbezési) kérelem és ellenkérelem korlátai között önállóan felülmérlegelje a bizonyítás eredményét és új tényállást állapítson meg (BH2012. 118.II.).

[16] A perbeli esetben az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás annyiban helytálló, hogy a (időszaki lap neve) című újság szerkesztőbizottsága 2019. március 25.-én tartott üléséről egyidejűleg távozott a felperes, (személy 1. neve), (elnök neve) és (személy 2. neve), majd (személy 1. neve) (elnök neve)-val egy személyautóban utazva azt a kijelentést tette, hogy "megfenyegettek a lányommal". Az elsőfokú eljárás során meghallgatott tanúk egyező nyilatkozata alapján megállapítható, hogy az ülést követően (személy 1. neve) a felperessel, míg (elnök neve) (személy 2. neve)-val beszélgetett. (elnök neve) nyilatkozata szerint (személy 1. neve) zaklatottan szállt be a gépjárműbe, amelyet követően a fenti kijelentést tette. E tekintetben (személy 1. neve) és (elnök neve) tanúvallomása egybehangzó, e tanúvallomásokat az eljárás során a felperes sem vonta kétségbe, ebből következően elfogadható, hogy (személy 1. neve) közvetlenül a felperessel való beszélgetést követően panaszkodott arról, hogy megfenyegették a lányával.

[17] (személy 1. neve leánya) tanúvallomása ugyancsak alátámasztotta (személy 1. neve) előadását, nyilatkozata önmagában a közeli hozzátartozói viszonyra tekintettel nem rekeszthető ki a bizonyítékok köréből. Lényeges, hogy a hozzátartozó tanúk vallomására akkor alapítható tényállás, ha a vallomások következetesek egymással, a bizonyító fél nyilatkozatával és az eset körülményeivel összhangban állnak (BDT2010. 2265.). (személy 1. neve leánya) nyilatkozata - aki közvetlenül édesapja szerkesztőbizottsági ülésről való hazatérése után értesült a történetekről - alátámasztotta az édesapja tényelőadását, e tekintetben nincs jelentősége annak, hogy (személy 1. neve) előadása szerint a felperes az általa képviselt politikai nézetek támogatására, vagy - (személy 1. neve leánya) vallomásából kitűnően - a szerkesztőbizottsági tagságról való lemondásra kívánta rávenni (személy 1. neve)t. A tanúvallomások közötti eltérés nem jelenti azt, hogy azok között ellentmondások lennének, a jogvita eldöntése tekintetében jelentős fenyegetettség tényét illetően a tanúvallomások egybehangzóak, ezáltal (személy 1. neve leánya) nyilatkozata a tényállás megállapítása során nem volt figyelmen kívül hagyható, és azt a perben feltárt egyéb bizonyítékokkal együtt kellett értékelni.

[18] Lényeges továbbá, hogy a perbeli kijelentés közvetlenül a szerkesztőbizottsági ülést követően hangzott el, azt pedig a perben meghallgatott (elnök neve) és (személy 2. neve) is alátámasztotta vallomásában, hogy ekkor (személy 1. neve) a felperessel – és kizárólag vele – beszélgetett, majd közvetlenül ezt követően vált zaklatottá és tett említést arról, hogy megfenyegettek a lányával. (személy 1. neve) akként nyilatkozott a perben, hogy már a polgármesteri hivatal előtt közölte (elnök neve)-val a fenyegetés tényét, nemcsak azt

követően, hogy beültek a gépjárműbe. Ez a tanúvallomások közötti eltérés magyarázható azzal, hogy a fenti eseménytől a jogvita elbírálásáig két év telt el, így egyes részletekre (személy 1. neve) részben emiatt, részben a magas életkorára tekintettel nem emlékezett pontosan, egyebekben pedig e körülmény az ügy érdemi elbírálását nem befolyásolta. Mindezek alapján annyi kétséget kizáróan megállapítható, hogy a szerkesztőbizottsági ülés után (személy 1. neve) arról panaszkodott, megfenyegették a lányával. A Bíróságnak ténylegesen azt kellett mérlegelnie a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján, hitelt érdemlőnek tekinthető-e (személy 1. neve) tanúvallomása a közte és a felperes között a perbeli szerkesztőbizottsági ülést követően lezajlott beszélgetés tartalmát illetően.

[19] Lényeges ebből a szempontból, hogy (elnök neve) tanúvallomásából kitűnően (személy 1. neve) a felperessel való beszélgetést követően zaklatott állapotban ült be a gépkocsiba, és ezt a zaklatottságát okozó körülményt életszerűen okozhatta a lányával való megfenyegetése. További fontos körülmény, hogy sem a felperes, sem a tanúk nem számoltak be a szerkesztőbizottsági ülésen történt olyan eseményről, ami megmagyarázhatná (személy 1. neve) zaklatottságát, és olyan adat sem merült fel, amiből arra lehetne következtetni, hogy az általa előadottakhoz képest más miatt vált zaklatottá, vagy hogy máskor és másvalaki tett fenyegető tartalmú megjegyzést a lányával kapcsolatban.

[20] Jelentőséget tulajdonított az ítéltábla a fentiekén túl annak is, hogy a felperes és (személy 1. neve) között korábban nem volt konfliktus, sőt maga a felperes állította, hogy régre visszanyúló, szívélyes családi kapcsolat volt közöttük. A személyes ellentétek hiányát támasztja alá, hogy maga a felperes sem állította, miszerint őt (személy 1. neve) akár a perbeli szerkesztőbizottsági ülést követő beszélgetésük előtt, akár azt követően bárhol nyilvánosan támadta volna. Ebből viszont az a következtetés vonható le, (személy 1. neve)nak semmi oka nem volt arra, hogy valótlanul állítsa azt a felperesről, hogy őt megfenyegette a lányával, ilyen okot a felperes sem tudott megjelölni.

[21] Értékelte továbbá az ítéltábla (személy 1. neve)nak azt a felperes által sem vitatott állítását, miszerint mint jobb oldali beállítottságú, vallásos ember, nem kívánta sem a felperest, sem a baloldali politikai erőket támogatni, ugyanakkor a saját politikai meggyőződésének sem akart hangot adni a (időszaki lap neve) című újságban, hanem a lap politikamentességéért szállt síkra a szerkesztőbizottsági üléseken. Ez a nézete pedig – (elnök neve) vallomásából megállapíthatóan – ellenkezett a lapban politikai színezetű írások megjelentetését is szorgalmazó bizottsági tagok törekvéseivel.

[22] Mindezek alapján az ítéltábla arra a következtetésre jutott, nincs reális indok azt feltételezni, hogy (személy 1. neve)nak lett volna bármi oka arra, hogy a felperessel folytatott beszélgetése tartalmáról ne a valóságnak megfelelően számoljon be a lányának, mint ahogy arra sincs magyarázat, közvetlenül a felperessel való beszélgetést követően miért beszélt volna a gépkocsiban a lányán keresztül történt megfenyegetéséről, ha a felperes részéről ilyen utalás nem hangzott el.

[23] Mindezt értékelve az eset összes körülményéből, valamint a tanúvallomásokból arra vonható le következtetés, hogy a fenyegetés a felperes részéről elhangzott, emiatt az alperesek által közölt írásmű sérelmezett közlésének valósága bizonyítottnak tekinthető. Az Smtv. fentebb idézett 12. § (1) bekezdése alapján jogvédelem csak a médiatartalomban megjelent valótlan tényállítás alapján kérhető, ezért a jelen perrel érintett valós tényközlés helyreigazítást nem vonhat maga után.

[24] Erre figyelemmel az ítéltábla az elsőfokú ítélet - keresetet részben elutasító - nem fellebbezett részének érintetlenül hagyása mellett a megfellebbezett rendelkezéseit a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján megváltoztatta és a felperes keresetét elutasította. A kereset elutasítására figyelemmel mellőzte a pernyertes alperesek elsőfokú perköltség viselésére való

kötelezését. A pernyertes alperesek javára ugyanakkor perköltséget – annak felszámítása hiányában – nem ítelt meg a Pp. 81. § (1) bekezdésében foglaltakra tekintettel.

[25] Az eredményesen fellebbező alperesek a fellebbezési eljárás során perköltségigényt nem terjesztettek elő, ezért az ítéltábla e tekintetben a döntéshozatalt mellőzte.

[26] A felperes teljes egészében pervesztes lett, ezért köteles viselni az első- és másodfokú eljárással kapcsolatban felmerült eljárási illetéket [Pp. 101. § (1) bekezdés, 383. § (6) bekezdés, 1990. évi XCIII. tv. 39. § (3) bekezdés b), c) pont, 42. § (1) bekezdés, 46. § (1) bekezdés].

[27] Az ítéltábla a fellebbezést a 376. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

Szeged, 2021. szeptember 8.

Dr. Szeghő Katalin sk.
a tanács elnöke

Dr. Lengyel Nóra sk.
előadó bíró

Dr. Béri András sk.
táblabíró